

A Fővárosi Ítéltábla a Tamás Ügyvédi Iroda ... által képviselt felperes neve ... felperesnek Dr. Törőcsik és Társa Ügyvédi Iroda ... által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a Dr. Knorr János Ügyvédi Iroda ... által képviselt ... II. rendű alperes ellen nemzetközi fuvarkár megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. január 10. napján kelt 22.G.23.248/2008/50. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 54. és 58., a II. rendű alperes részéről 52. és 57. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasítja, mellőzi az elsőfokú perköltség-fizetési kötelezettségét;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint + áfa elsőfokú perköltséget;

egyebekben az ítéletet azzal hagyja helyben, hogy mellőzi az elsődleges és harmadlagos keresetet elutasító rendelkezést.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (Százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 503.000 (Ötszázháromezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 503.000 (Ötszázháromezer) forint, valamint 100.000 (Százezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2008. június 10. napján beérkezett keresetében előadta, hogy a ... spol. s.r.o. szállítványozási megbízást adott a ... Kft. részére, mely szerződéssel azonos tartalmú szállítványozási jogviszony jött létre a ... Kft. valamint a felperes között. Utóbbi ennek teljesítése érdekében megrendelte az I. rendű alperestől ... - ... viszonylatában 88 db áru nemzetközi közúti fuvarozását 2006. szeptember 27-i felrakással. A CMR fuvarokmány szerint a felrakóhelyre a II. rendű alperes állt ki az ... forgalmi rendszámú pótkocsis szerelvénnel, és az árut fuvarozásra átvette. Útközben 2006. szeptember 29-én éjszaka ...ban egy nem őrzött parkolóban a pótkocsiról 40 db készüléket eltulajdonítottak, ezt a gépjárművezető a ... rendőrségnek bejelentette és 2006. október 2-án - részlegesen eleget téve árukiszolgáltatási kötelezettségének - 48 db készüléket adott át a lerakóhelyen.

Az áru tulajdonosa részére biztosítási jogviszony alapján 21.463,97 euró árukár megtérült; a biztosító regresszigényét a ... spol. s.r.o. megtérítette, utóbbi társaság kárigényéért a ... Kft. állt helyt számlakompenzációval, a ... Kft. 21.463,97 euró kárösszeget tartalmazó ... sorszámu számláját pedig - részletekben - a felperes kiegyenlítette.

Előadta a felperes, hogy a CMR 23. cikk 3. pontja szerint számított kárösszeget meg nem haladó kárigényét az I. rendű alperes többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó kifizetni; a 2007. augusztus 27-én kelt, 2007. augusztus 28-án átvett felszólamlás alapján a bekövetkezett kárt nem tette vitássá, a 2007. szeptember 22-i - jogi képviselő útján küldött - levélre adott 2007. december 11-i válaszában csupán további türelmet kért a biztosítási kárrendezés vonatkozásában.

A felperes álláspontja szerint az I. rendű alperes a CMR Egyezmény 17. cikk 1. pontja szerinti felelőssége vonatkozásában elismerésben van, mentesülésére nem hivatkozott, a fuvarfeladat teljesítésében alvállalkozójaként közreműködő II. rendű alperessel - aki a saját biztosítása alapján sikertelenül kísérelte meg a kár rendezését - egyetemlegesen felel az áruban fuvarozás során bekövetkezett kárért. Minderre figyelemmel a felperes elsődlegesen a Ptk. 517. § (1) bekezdése alapján szállítványozóként, másodlagosan - a szállítványozási jogviszony bizonyítatlansága esetére - fuvarozóként támasztott igényt az alperesekkel szemben, kérve egyetemleges marasztalásukat 21.463,97 euró árukár és annak a keresetlevél benyújtásától számított, a CMR 27. cikke szerinti 5 %-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére; alperesek egyetemleges kötelezettsége jogalapjaként a Ptk. 498. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozott.

Ezen kereseti kérelmekkel vagylagosan, 21.463 euró és annak a keresetlevél benyújtásától a kifizetésig számított, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére támasztott igényt szerződésszegéssel okozott kártérítés jogcímén, az alperesek egyetemleges marasztalását a Ptk. 344. §-ára alapítva. Ezen kereseti kérelme körében előadta, amennyiben a II. rendű alperes nem alfuvarozóként, hanem a fuvarfeladat teljesítését végző gépjármű bérbeadójaként járt el, akkor szerződésszegés történt, ezen körülményről ugyanis a felperest előzetesen nem tájékoztatták, a biztosító felé sem jelentették be, valótlannul azt mutatva, hogy a perbeli jogügyletre vonatkozó elengedhetetlen CMR biztosítás rendezett volt. Ezen jogellenes eljárás arra vezetett, hogy a II. rendű alperes biztosítója a helytállási kötelezettségét elutasította, ezzel az alperesek együttesen

okoztak kárt a felperesnek, vagyoni hátrány ugyanis nem érte volna, amennyiben a kárrendezés biztosítás útján megtörténik.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte; vitatta a felperes perképességét, kifogásolta annak bizonyítatlanságát, hogy szállítmányozói vagy fuvarozói pozícióban járt el. Arra is hivatkozott, nem igazolt kétségmentesen, hogy a felperes a ... Kft. részére teljesített, aggályosak az e körben csatolt okirati bizonyítékok, valamint nem hagyható figyelmen kívül a két társaság közötti tulajdonosi és ügyvezetői átfedés.

A II. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő, hivatkozva arra, hogy a CMR 32. cikk 1. pontja szerinti egy éves elévülési idő - mely az áru 2006. október 2-i kiszolgáltatásával kezdődött - eltelt anélkül, hogy a felperes az elévülés megszakítását kiváltó jogcselekményt végzett volna.

Érdemben vitatta kárfelelősségét, arra hivatkozva, hogy a fuvarfeladatot nem a II. rendű alperes, hanem a tőle bérbe vett fuvarszökecskessel az I. rendű alperes teljesítette. Utóbbi alkalmazásában állt ugyanis a gépjármű vezetője, aki a II. rendű alperes bélyegzőjét jogosulatlanul használta a CMR fuvarokmányon. Előadta, hogy az egy hónapra bérbeadott gépjármű nemzetközi áru fuvarozási engedéllyel és CMR biztosítással is rendelkezett, miután nem tartós bérletről volt szó, a bérbeadást a biztosító felé nem kellett bejelenteni; a bérleti díjon felül az I. rendű alperest terhelte a bérleti időszakra eső biztosítási díj és gépjárműadó megfizetése is.

Harmadlagosan hivatkozott a II. rendű alperes arra, hogy a CMR 17. cikk 2. pontja alapján a fuvarozó mentesülésére vezető körülmény állt fenn, ugyanis a kárt külső körülményként harmadik személyek által elkövetett, el nem hárítható bűncselekmény okozta.

Vitatta az alperesek egyetemleges kötelezettsége fennálltát is.

Felperes az elévülési kifogás alaptalanságára hivatkozott. Az elsődleges és a másodlagos kereseti kérelme körében kifejtette, az egyéves elévülési idő a CMR 32. cikk 2. pontja szerint szünetelt, tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes a felszólamlásra érdemi választ nem adott, az okmányokat nem küldte vissza. A II. rendű alperes alvállalkozóként járt el, így részére írásbeli felszólamlást nem kellett küldeni, magatartásáért az I. rendű alperes felel, így utóbbi kárfelelőssége elévülése hiánya a II. rendű alperesre is kihat.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy a CMR 32. cikk 1. pontja szerinti három éves elévülési határidő irányadó, mert az I. rendű alperes a fuvarmegbízást megszegve CMR biztosítás nélkül járt el, jogszabályellenesen bérelt fuvarszökecskét vett igénybe, mely a biztosítási kárrendezés elmaradására vezetett, mindebben a II. rendű alperes is közreműködött.

Álláspontja szerint a harmadlagos kereseti kérelem körében ötéves határidő alapulvétele kell az elévülést vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság 2013. január 10. napján kelt 22.G.23.248/2008/50. számú ítéletével kötelezte az alpereseket egyetemleges, hogy fizessenek meg a

felperesnek 15 napon belül 21.463,97 eurót, valamint annak 2008. június 10. napjától a kifizetésig járó évi 5 %-os kamatát, továbbá 625.650 forint perköltséget, egyebekben a keresetet elutasította.

A Ptk. 488. § (1) bekezdése és a Ptk. 514. § (1) bekezdése egybevetésével arra vont le következtetést, hogy a ... Kft. a felperesnek, utóbbi az I. rendű alperesnek nemzetközi fuvarmegbízást adott; az áru részleges elveszéséből eredő fuvarozói kárfelelősség a Ptk. 501. §-a alapján fennáll. A CMR 18. cikk 1. pontja alapján az I. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az áru ...ban, őrizetlen parkolóban bekövetkezett részleges elveszését olyan körülmény okozta, amelyet nem állt módjában elhárítani. Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az éjszakai megállásra nem őrzött parkolóban került sor, így az I. rendű alperes nem tudta bizonyítani azt, az áru részleges elvesztését nem állt módjában elhárítani, ezért kárfelelőssége jogalapja fennáll.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság II. rendű alperes bérbeadói minőségére alapított védekezését; I. rendű alperes akként nyilatkozott, hogy a II. rendű alperestől bérelt gépjárművet az alkalmazottja vezette, ugyanakkor ... gépkocsivezető - a feljelentéséből kitűnően - azt adta elő, hogy a gépjármű a II. rendű alperes tulajdonát képezte, ahol alkalmazásban állt. Ezen ellentétes nyilatkozatokat a II. rendű alperes nem oldotta fel, ugyanakkor a fuvarlevél fuvarozóként őt nevesíti, az okiraton a pecsétje és az aláírása is feltüntetésre került, továbbá a biztosító felé is eljár, mindezzel figyelemmel az elsőfokú bíróság a CMR 4. cikke és 9. cikke alkalmazásával arra vont le következtetést, a II. rendű alperes a perbeli fuvarmegbízás teljesítése során az I. rendű alperes alvállalkozójaként járt el. Utóbbi a CMR 3. cikke szerint a II. rendű alperes magatartásáért felel, ugyanakkor a II. rendű alperes fuvarozóként a felperes felé felelősséggel tartozik, az alperesek felelőssége a Ptk. 498. § (2) bekezdése szerint egyetemleges.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a II. rendű alperes felé felszólamlással nem élt, vonatkozásában azonban az elévülési idő három év, tekintettel arra, hogy a II. rendű alperes a gépjárművet, annak rakományával együtt nem őrzött parkolóban állította le az éjszakai órákban, illetve a biztosítója a II. rendű alperes mulasztása következtében a CMR biztosítást nem találta rendben lévőnek. A keresetindításra pedig ezen elévülési határidőn belül került sor, így az elévülési kifogás alaptalan.

Az elsőfokú bíróság felperes CMR 23. cikk 3. pontjának megfelelő kárszámítását helytállónak fogadta el és bizonyítottnak találta a rendelkezésre álló okiratok alapján a legitimációját. E körben megállapította, a felperes eredeti bizonylatokkal, számlamásolatok csatolásával alátámasztotta, hogy a ... Kft. felé a ... számú kárszámla résztörlesztéseiként 21.463,97 euró 2008. január 4. és 2008. január 13. között kifizetésre került, továbbá a ... Kft. bizonylatokon szerepeltetett székhelye jogszerű feltüntetését is igazolta.

Tekintettel arra, hogy a másodlagos keresetnek adott helyt, az elsődleges és harmadlagos kereseti kérelem elutasításáról döntött.

Az ítélet ellen mindkét alperes fellebbezést terjesztett elő.

Az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Változatlanul felperes perbeli legitimációja hiányára, a ... Kft. felé történő teljesítés bizonyítatlanságára hivatkozott. Álláspontja szerint nem igazolt, hogy a ... Kft. valutapénztárral rendelkezett, a bizonylatokon szereplő összegek a részére kifizetésre kerültek, illetőleg, hogy ugyanazokon a napokon kiállított volna a számviteli törvény szerint bevételi pénztárbizonylatot, mely kellően alátámasztotta volna a perben becsatolt szlovák nyelvű, egyébként nem is sorszámozott, csupán a könyvelő által sorszámmal ellátott bizonylatok valóságát. Változatlanul hivatkozott a bizonylatok kiállításának aggályosságát eredményező körülményekre, így az abban szereplő javításokra, rövidítésekre, továbbá a felperes, valamint a ... Kft. tulajdonosi köre és ügyvezetése közötti átfedésre.

Vitatta az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság alperesek egyetemleges, Ptk. 498. § (2) bekezdésére alapított felelőssége megállapítását is; amennyiben a II. rendű alperes szerepelt fuvarozóként a fuvarlevélen, az okiraton az ő bélyegzője szerepelt, a gépjárművezető az alkalmazásában állt, így ő kerülhetett a felperessel közvetlen jogviszonyba, kizárólag az egyedüli marasztalásának lett volna helye.

Az ítélet indokolásából kitűnően II. rendű alperes perbeli gépjármű bérbeadására vonatkozó védekezését az elsőfokú bíróság nem osztotta, ugyanakkor ezzel ellentétesen azt állapította meg, hogy a felperes az I. rendű alperes részére fuvarmegbízást adott, erre vonatkozóan azonban nincsenek okiratok, a fuvarokmányon pedig a II. rendű alperes került feltüntetésre.

A II. rendű alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte.

Fenntartotta azon védekezését, hogy a fuvarozói láncolatban nem vett részt, csupán bérbeadóként járt el, nem kellett arról tudnia, hogy az I. rendű alperes mint bérlő milyen fuvarmegbízásnak tesz eleget, a káresetről is csak a keresetlevélből szerzett tudomást. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a bérbeadási eljárása körében előterjesztett bizonyítékait nem értékelte, nem adta indokát védekezése elutasításának, figyelmen kívül hagyta azon nyilatkozatát, hogy a gépjárművezető nem állt az alkalmazásában. Indítványozta ... gépjárművezető munkaszerződésének beszerzését annak alátámasztására, hogy az I. rendű alperes alkalmazásában állt, aki a CMR 3. cikkében foglaltak szerint az alkalmazottja cselekményéért, mulasztásáért felel.

Álláspontja szerint sem a felperes, sem az I. rendű alperes a perbeli szállítmány biztosítása vonatkozásában nem megfelelően járt el; felperes nem kérte be az I. rendű alperestől a CMR biztosítást, utóbbi pedig - annak ellenére, hogy tudta, a rakomány elektronikai termék - nem gondoskodott kiegészítő CMR biztosítás megkötéséről. A II. rendű alperes nem téveszthette meg a felperest, mert a káreseményről csak a keresetlevélből szerzett tudomást, a biztosító felé a bérbeadás tényének bejelentése nem terhelte, mert nem tartós bérleti jogviszonyról volt szó.

Fenntartotta azon álláspontját, hogy fuvarfeladat teljesítése hiányában fuvarozói kárfelelősség nem terhelheti, így vele szemben a hároméves elévülési idő sem alkalmazható. Amennyiben a bérleti jogviszony fennállta fellebbezése alapján

igazolt, a II. rendű alperes marasztalásának nincs helye, egyetemleges marasztalásuknak sem, közös károkozás hiányában.

Amennyiben a bérleti jogviszony fennállta továbbra sem bizonyított, a kereset vele szemben azért nem megalapozott, mert a fuvarozást csak az I. rendű alperes végezte, és tekintve, hogy a káresemény egyetlen fuvarozó tevékenysége során következett be, az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Ptk. 498. § (2) bekezdésében foglaltakat.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az I. rendű alperes fellebbezése alaptalan; az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést arra, hogy a felperes a legitimációját, a ... Kft. részére történő helytállását bizonyította, a rendelkezésre álló okiratok a fizetések jogcímét, az összegek kiadását és bevételezését alátámasztják. Az okiratokon szereplő magyar nyelvű rövidítés nem eredményez bizonylati formai hibát, a magyar nyelv dolgozók általi ismeretét igazolják. A felperes és a ... Kft. eltérő jogi személyisége is bizonyítást nyert, az I. rendű alperes által hivatkozott átfedések a helytállást nem teszik kétségessé.

Iratellenes az a fellebbezési előadás, hogy nincs okirat a felperes és az I. rendű alperes között fuvarjogviszony létrejöttére, mivel egyrészt a szerződés létrejöttét az I. rendű alperes a perben nem vitatta, másrészt a felperes csatolta az írásbeli fuvarmegbízást.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság a Ptk. 498. § (1), (2) bekezdései alkalmazásakor sem, a fuvarozásban részt vevő alperesek egyetemlegesen felelnek a bekövetkezett kárért.

A II. rendű alperes fellebbezésének alaptalansága alátámasztására kifejtette, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes fuvarozóként vett részt a fuvarfeladat teljesítésében, mindezt a per összes adata alátámasztotta, eltérő jogi következtetés levonására a bérleti szerződés önmagában nem adott alapot. A védekezés elutasítására megfelelő indokolással került sor, a II. rendű alperes nem bizonyította azt, hogy csak bérbe adta a perbeli gépjárművet az I. rendű alperesnek. A fuvarlevélen szereplő bélyegző a CMR 5. cikkének 1. pontja szerint megfelel a fuvarozó aláírásának, nem fogadható el az az életszerűtlen védekezés, hogy a bélyegző csak véletlenül került a fuvarokmányra. Emellett a II. rendű alperes a fuvarozás megkezdése előtt igazolta a felperes felé fuvarozói felelősségbiztosítása meglétét, a fedezetigazolás a II. rendű alperes tevékenységére, nem csak a gépjárművekre vonatkozott. Ez is azt támasztja alá, hogy a II. rendű alperes maga is az I. rendű alperes alvállalkozójaként kívánt fuvarfeladatot teljesíteni. ... gépjárművezető rendőrség előtt tett feljelentése, valamint az I. rendű alperes munkáltatói minőségére tett nyilatkozata a II. rendű alperes előtt ismert volt, az ellentmondást azonban meg sem kísérelte feloldani, így a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében e körben bizonyításnak a másodfokú eljárásban nem lehet helye.

Iratellenes az a fellebbezési előadás, hogy a II. rendű alperes a keresetlevélből szerzett tudomást a káreseményről, a kár bekövetkeztekor maga nyilatkozott akként, hogy megkezdte a kárrendezést a biztosító felé. Az elektronikai termékek

vonatkozásában kiegészítő biztosítást nem kellett volna kötni, továbbá fenntartotta, hogy a II. rendű alperes küldött a részére fedezetigazolást, mellyel megtévesztette az I. rendű alperes biztosítottsága tekintetében, így közrehatott a károkozásban, felelőssége az I. rendű alperessel együtt egyetemlegesen fennáll.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem, a II. rendű alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és abból helyesen jutott arra, hogy a kereset az I. rendű alperes vonatkozásában megalapozott, tévesen vont le azonban következtetést a II. rendű alperes jelen perjogi felállás melletti marasztalhatóságáról.

Az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontja, hogy a felperes nem szállítmányozóként járt el, fellebbezéssel nem támadott, így a jogorvoslati eljárás során sem volt vitásnak tekinthető, hogy perbeli fellépése nem a Ptk. 517. § (1) bekezdése szerinti azon igényérvényesítés, melynek során a megbízót ért kárt tartozna bizonyítani, és az árukárért fennálló fuvarozói felelőssége hiányában saját helytállása igazolásra nem szorulna.

Fuvarozási jogviszony alapján felperes a megrendelője felé történő saját helytállása igazolása esetén fuvarozóként regressz igényt érvényesíthet, így nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a nem vitatott összegű árukár ... Kft. felé történő felperesi kifizetését vizsgálta.

Az I. rendű alperes fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítás eredményének okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével fogadta el alátámasztottnak felperes helytállását, e körbeni érvelését a Fővárosi Ítéltábla teljes körűen osztotta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes és a ... Kft. mint gazdasági társaságok között tulajdonosi körben és ügyvezetésben mutatkozó átfedés a bizonylatokat még nem teszi aggályossá, ezen körülményekből még nem következik a teljesítés színleltisége.

A ... Kft. valutapénztárába történő befizetés és a bevételi pénztárbizonylatok kiállításának aggályosságára vonatkozó fellebbezési érvelés súlytalan, ugyanis amennyiben a jogosult esetlegesen nem a számviteli szabályoknak megfelelően járt el a kárösszeg bevételezésekor, az nem eshet a felperes terhére, a helytállása a kifizetés és nem a bevételezés tényének igazolásával alátámasztott, és ez alapot ad az árukár továbbhárítására a vele jogviszonyban álló I. rendű alperessel szemben.

Az alábbiak szerint nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű alperes azon iratellenes és téves fellebbezési előadását, hogy a felperes, valamint az I. rendű alperes között bizonyítottan nem jött létre fuvarjogviszony.

Az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően a felperes csatolta az I. rendű alperes 2006. szeptember 27-i írásbeli fuvarmegbízását, annak elfogadását - a későbbiekben kifejtettek szerint - a CMR fuvarlevél kiállítása igazolja, ezen okirati bizonyítékok kétségmentesen alátámasztják a fuvarozási szerződés megkötését. Ezt nem rontja le az elsőfokú bíróság azon - később részletezettek szerint helytálló -

megállapítása, hogy a fuvarfeladatot ténylegesen a II. rendű alperes teljesítette, ebből ugyanis azon fuvarozási láncolat létrejöttére vonható le következtetés, hogy a felperes alfuvarozójaként eljáró I. rendű alperes a fuvarfeladatot továbbadta a II. rendű alperes részére, ez azonban az utóbbi és a felperes között nem hozott létre önálló fuvarozási szerződést és nem érintette a felperes, valamint az I. rendű alperes közötti - a helytállási kötelezettség jogalapját megteremtő - közvetlen jogviszonyt.

A fuvarfeladat II. rendű alperesi teljesítése tehát nem ad alapot az I. rendű alperessel szembeni kereset elutasítására, az elsőfokú bíróság ítélete ez okból történő megváltoztatására.

Tévesen döntött ugyanakkor az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes marasztalásáról, a részéről előterjesztett fellebbezés érdemben az alábbi - általa előadottaktól eltérő - okból megalapozott.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem osztotta a II. rendű alperes fuvarozói eljárása hiányára alapított védekezését; a CMR 9. cikke alapján helyesen állapította meg, hogy a fuvarlevél - az ellenkező bizonyításáig - bizonyítékul szolgál a fuvarozási szerződés létrejöttére, tartalmára és az áru fuvarozásra átvételére.

A perbeli CMR fuvarlevél kiállításával az I. rendű alperesnek küldött 2006. szeptember ... pozíciószámú fuvarmegbízás - tekintve, hogy a fuvarlevélen ugyanezen pozíciószám szerepel - elfogadásra került, az a körülmény, hogy a fuvarlevél 16. és 23. rovatában a II. rendű alperes neve és címe, valamint aláírással ellátott bélyegzőlenyomata szerepel, az ellenkező bizonyításáig azt igazolja, hogy a fuvarfeladat teljesítése céljából az árut fuvarozásra a II. rendű alperes vette át.

A CMR 6. cikk 1/c. pontja szerint a fuvarozó neve és címe a fuvarlevél kötelező adata, a CMR 5. cikk 1. pontja szerint azt alá kell írni. Az okirat 16. és 23. rovata kitöltésének jelentőségével a - többek között - fuvarozási tevékenységet is végző II. rendű alperesnek tisztában kellett lennie, életszerűtlen a cég neve és pecsétje jogosulatlan használatára tett előadása, arra is figyelemmel, a perben nem merült fel adat, hogy ezt az I. rendű alperes felé egyáltalán sérelmezte volna.

A II. rendű alperes fuvarozói eljárása alátámasztására helytállóan hivatkozott a felperes arra is, a II. rendű alperes a fuvarfeladat teljesítése előtt igazolta a CMR felelősségbiztosítása fennállását. Ezen magatartás a részéről csak fuvarozói eljárása esetén volt indokolt, az ... Zrt. elsőfokú bíróság általi megkeresésre adott válaszából kitűnően ugyanis a biztosítási fedezet a biztosított által végzett fuvarfeladatok teljesítése során bekövetkezett károkra terjedt ki.

Helyesen értékelte e körbeni további bizonyítékként az elsőfokú bíróság a gépjárművezető rendőrségi feljelentésében foglaltakat, helytállóan észlelte, hogy a gépjárművezető és az alperesek nyilatkozatai között a munkáltatóra nézve ellentmondás mutatkozott, mely nem került feloldásra, ennek elmaradását megfelelően a II. rendű alperes terhére értékelte.

Tekintettel arra, hogy a II. rendű alperest az elsőfokú bíróság a 2012. szeptember 6-i tárgyaláson a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta arról, hogy a CMR 9. cikke szerinti vélelem megdöntése, ellenkező tényállításai bizonyítása terheli, a gépjárművezető munkaszerződésével kapcsolatos fellebbezésben indítványozott

bizonyításra - figyelemmel arra, hogy annak korábbi előterjesztése a részéről akadályba nem ütközött volna - a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban nincs lehetőség.

Mindezek figyelembevételével helytálló az elsőfokú bíróság azon álláspontja, a II. rendű alperes azzal, hogy a perbeli időszakra vonatkozóan bérleti szerződés fennállására, bérbeadói eljárására hivatkozott, nem bizonyította, hogy a fuvarfeladat teljesítése során nem az I. rendű alperes alfuvarozójaként járt el; megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a bérleti szerződéssel igazolni kívánt bérleti jogviszony önmagában még nem zárja ki, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek bérbe adott fuvarszöveggel, utóbbi megrendelésére fuvarozóként tegyen eleget a perbeli fuvarfeladatnak.

Ugyanakkor a fent részletezettek szerinti fuvarozási láncolatból következően, melyben a II. rendű alperes az I. rendű alperes alfuvarozójaként teljesítette a fuvarfeladatot és a felperessel nem állt közvetlen jogviszonyban, kizárta, hogy vele szemben a felperes a saját fuvarozási szerződéséből eredő igényt érvényesítsen.

A per nem vitás adatai szerint a küldeményt az országhatáron túlra kellett továbbítani, így a Ptk. 506. § (1) bekezdése szerint a jogvita elbírálására elsődlegesen az 1971. évi 3. számú tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Áru fuvarozási Szerződésről szóló Egyezményt (CMR) kellett alkalmazni; a Ptk. és a CMR viszonya akként alakul, amennyiben a CMR-ben foglalt külön szabályok a Ptk.-ban foglaltaktól eltérnek, úgy a speciális szabályokat kell irányadónak tekinteni. Az elsőfokú bíróság által is felhívott CMR 3. cikke szerint a fuvarozó ennek az Egyezménynek az alkalmazása esetén alkalmazottai és minden más olyan személy cselekményéért, valamint mulasztásáért, akinek szolgálatát a fuvarozás teljesítése céljából igénybe veszi, úgy felel, mintha a saját cselekménye vagy mulasztása lett volna, feltéve, hogy ezek az alkalmazottak vagy egyéb személyek feladatkörükön belül jártak el.

Ezen szabályozás eltér a Ptk. 498. § (2) bekezdésében foglalt - egyetemleges felelősségű - szabálytól, így utóbbi a Ptk. 506. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében nem alkalmazható. (Ezzel egyezően foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság a Gfv.X.30.251/2008/6. számú részítéletében.)

Az elsőfokú bíróság a CMR 3. cikkében foglaltak téves alkalmazásával járt el, a felperes ugyanis a nemzetközi fuvarozási jogviszonyból eredő igényét kizárólag a vele szerződéses jogviszonyban álló I. rendű alperessel szemben érvényesítheti, a kettőjük jogviszonyában utóbbinak kell helytállnia az általa önálló, külön szerződéssel igénybe vett II. rendű alperes által okozott károkért, így a II. rendű alperessel szembeni kereset elutasításának volt helye.

A II. rendű alperessel szembeni felperesi igényérvényesítés jogalapja hiányában az elsőfokú bíróság szükségtelenül tért ki az elévülésre, a mentesülésre, az alperesek egyetemleges kötelezettsége hiányára alapított II. rendű alperesi védekezés vizsgálatára, ezért az általa e körben kifejtettek felülbírálatát a Fővárosi Ítéltábla - a II. rendű alperes fellebbezésében foglaltaktól függetlenül - mellőzte.

Tekintettel arra, hogy felperes II. rendű alperessel szembeni harmadlagos kereseti kérelmét arra az esetre terjesztette elő, amennyiben a II. rendű alperes fuvarozási láncolatban történő részvétele bizonyítást nem nyer, a per adatai azonban - a fent kifejtettek szerint - alfuvarozókénti eljárását igazolták, a Fővárosi Ítéltábla nem látta szükségesnek a harmadlagos kereseti kérelem vizsgálatát.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a megváltozott pernyertességi arányra figyelemmel az elsőfokú perköltség viselésére is kiterjedően - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította, egyebekben az ítéletet azzal hagyta helyben, hogy mellőzte az elsődleges és harmadlagos keresetet elutasító rendelkezést. Ennek indokaként rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően a felperes látszólagos tárgyi keresethalmazatban eshetőleges kereseti kérelmet terjesztett elő; ugyanazon pénzbeli követelés több jogcímen történő érvényesítése egyetlen (eshetőleges) kereseti kérelem, így az annak történő bármely előterjesztett jogcímen történő helyt adás esetén szükségtelen az alaptalannak bizonyult jogcímeken történő kereset elutasítás, és annak az ítélet rendelkező részében történő kifejezésre juttatása.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte felperes jogi képviseleti munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan mérlegeléssel 100.000 forintban határozott meg.

Az I. rendű alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 503.000 forint jogorvoslati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján tartozik a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

A II. rendű alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a felperes a pervesztessége okán a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával mérlegeléssel megállapított 300.000 forint + áfa elsőfokú eljárásban, 100.000 forint + áfa másodfokú eljárásban felmerült jogi képviseleti munkadíjból, valamint az általa lerótt 503.000 forint jogorvoslati illeték összegéből áll.

Budapest, 2014. január 23.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.
előadó bíró

Dr. Felker László s.k.
bíró